

В А З Д У Х

Мониторинг квалитета ваздуха у **августу 2018.** године је обухватио мерење концентрације загађујућих материја које су утврђене Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Београда за 2018. и 2019. годину. Концентрације загађујућих материја се изражавају као средње дневне вредности, осим за приземни озон, које се изражавају као максимална дневна осмочасовна вредност.

Критеријуми за оцењивање квалитета ваздуха су утврђени Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл. гласник РС" бр. 11/2010; 75/2010 и 63/2013).

У табели 1 приказана је статистички приказ мерења основних загађујућих супстанци у **августу 2018.** које су утврђене Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Београда за 2018./2019. (средња вредност, минималне, максималне, број мерења преко граничне вредности ГВ, толерантне вредности ТВ и максимално дозвољене вредности МДВ). У табели 2 су приказани подаци о квалитету ваздуха-Индикативна фиксна мерења нивоа загађујућих материја пореклом од покретних извора загађивања ваздуха на дефинисаним мерним местима у циљу успостављања мреже за континуална фиксна 24 -часовна мерења загађујућих материја пореклом од саобраћаја на 12 мерних места.

Резултати мерења сумпор диоксида, чађи, азот диоксида, PM_{10} , $PM_{2,5}$ и угљенмоноксида у априлу 2018. године показују следеће:

- Средње 1-часовне и 24-часовне вредности **сумпор диоксида** нису прекорачиле граничну вредност ни на једном мерном месту;
- Прекорачење максималне дозвољене вредности (МДВ) за 24ч за **чађ** од $50 \mu g/m^3$ није забележено ни у једном мерењу;
- Прекорачења граничне вредности за 24ч за **азот диоксид** су забележена у следећим мерењима:
 - ✓ 1 мерење на мерном месту Милоша Поцерца 35;
 - ✓ 15 мерења на мерном месту у Ул. железничка 4, БАС;
- Прекорачење граничне вредности за 1ч за **азот диоксид** није забележено ни на једном мерном месту;
- Прекорачења граничне вредности за 24ч за **суспендоване честице PM_{10}** су забележена у следећим мерењима:
 - ✓ 3 мерења на мерном месту АМС Земун, Јернеја Копитара бб;

- ✓ 2 мерења на мерном месту АМС Велики Црљени, 7. Јула 19;
- Прекорачење циљне вредности за 8ч за озон је забележено:
 - ✓ 12 мерења на мерном месту АМС Лазаревац, Слободана Козарева 1;
 - ✓ 13 мерења на мерном месту АМС Насеље Овча, Први мај 2а;

Значење израза који се у овом извештају користе за оцењивање квалитета ваздуха прописани су у Закону о заштити ваздуха ("Сл. гласник РС" бр. 36/2009, 10/2013):

- **Гранична вредност (ГВ)** јесте највиши дозвољени ниво загађујуће материје у ваздуху, утврђен на основу научних сазнања, како би се спречиле или смањиле штетне последице по здравље људи и/или животну средину и која се не сме прећи када се једном достигне;
- **Граница толеранције (ГТ)** јесте проценат дозвољеног пркорачења граничне вредности под прописаним условима;
- **Толерантна вредност (ТВ)** јесте гранична вредност увећана за границу толеранције.

Табела 1. Статистички приказ мерења основних загађујућих супстанци у јануару 2018. које су утврђене Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Београда за 2018. и 2019. годину. Резултати мерења су приказани у јединицама ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) осим за угљен моноксид (mg/m^3).

	Милоша Поцерца 35		Гоце Делчева 30			Бојанска 16	
	Чађ	NO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂	SO ₂	NO ₂
Средња вредност	17	54	15	<10	41	<10	41
Min	9	24	10	<10	25	<10	22
Max	27	133	31	11	52	<10	54
>ГВ/24	-	1	-	0	0	0	0
>ТВ/24	-	1	-	0	0	0	0
>МДВ	0	-	0	-	-	-	-

	Раковица, О.Ш. Никола Тесла, Др. Миливоја Петровића 6			Земун, Авијатичарски трг 7			Крњача - Грге Андријановића 8		
	Чађ	SO ₂	NO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂
Средња вредност	16	<10	45	18	<10	55	16	<10	20
Min	12	<10	28	12	<10	7	10	<10	7
Max	22	<10	66	31	14	78	31	<10	36
>ГВ/24	-	0	0	-	0	0	-	0	0
>ТВ/24	-	0	0	-	0	0	-	0	0
>МДВ	0	-	-	0	-	-	0	-	-

	Пожешка 72		КВЦ “Др Драгиша Мишовић, Хероја Милана Тепића 1			Олге Јовановић 11	
	Чађ	NO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂	Чађ	SO ₂
Средња вредност	17	56	16	<10	56	17	<10
Min	12	38	10	<10	26	12	<10
Max	27	77	27	<10	80	23	<10
>ГВ/24	-	0	-	0	0	-	0
>ТВ/24	-	0	-	0	0	-	0
>МДВ	0	-	0	-	-	0	-

	Обилићев Венац 2		БАС Станица, Железничка 4			Ветеринарски факултет, Булевар ослобођења 18			Крњача, Пољопривредна школа, Панчевачки пут 39		
	Чађ	NO ₂	Чађ	NO ₂	SO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂	Чађ	SO ₂	NO ₂
Средња вредност	16	43	17	86	<10	14	<10	55	15	<10	42
Min	12	7	11	65	<10	11	<10	8	8	<10	6
Max	23	63	26	117	<10	22	<10	82	28	<10	67
>ГВ/24	-	0	-	15	0	-	0	0	-	0	0
>ТВ/24	-	0	-	0	0	-	0	0	-	0	0
>МДВ	0	-	0	-	-	0	-	-	0	-	

	Чукаричка падина, Стевана Ђурђевића Трошаринца 3		Насеље "Степа Степановић" , Шумадијске дивизије 10-14	
	SO ₂	NO ₂	SO ₂	NO ₂
Средња вредност	<10	44	<10	32
Min	<10	25	<10	14
Max	<10	68	<10	50
>ГВ/24	0	0	0	0
>ТВ/24	0	0	0	0

	АМС Насеље Овча, Први мај 2а					
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	O ₃	CO
Средња вредност	41,1	4,6	13,0	9,0	115,3	0,6
Min	21,8	1,6	8,1	4,8	34,0	0,3
Max	88,3	9,3	17,5	13,5	157,6	0,8
ЦВ/8h	/	/	/	/	13	/
>ГВ/1h	0	0	/	/	/	/
>ТВ/1h	0	0	/	/	/	/
>ГВ/24h	0	0	0	/	/	/
>ТВ/24h	0	0	0	/	/	/

АМС Велики Црљени, 7. Јула 19					
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	CO
Средња вредност	24,9	11,1	32,8	21,2	0,6
Мин	22,5	8,2	16,9	10,0	0,6
Мах	30,6	14,6	63,0	38,1	1,0
>ГВ/1h	0	0	/	/	/
>ТВ/1h	0	0	/	/	/
>ГВ/24h	0	0	2	/	0
>ТВ/24h	0	0	2	/	0

	АМС Земун, Јернеја Копитара 66			АМС Лазаревац, Слободана Козарева 1				АМС МЗ Ушће, Обреновац			
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	SO ₂	NO ₂	O ₃	PM ₁₀	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}
Средња вредност	42,3	16,8	33,9	16,1	35,3	107,9	21,6	23,2	13,7	16,0	11,6
Мин	39,3	7,2	16,4	1,9	26,4	29,8	12,4	19,2	6,0	5,8	4,4
Мах	49,1	26,4	57,7	30,5	46,6	147,0	47,9	62,1	19,5	28,8	21,3
ЦВ/8h	/	/	/	/	/	12	/	/	/	/	/
>ГВ/1h	0	0	/	0	0	/	0	0	0	/	/
>ТВ/1h	0	0	/	0	0	/	0	0	0	/	/
>ГВ/24h	0	0	3	0	0	/	0	0	0	0	/
>ТВ/24h	0	0	3	0	0	/	0	0	0	0	/

Табела 2: Подаци о квалитету ваздуха- Индикативна фиксна мерења нивоа загађујућих материја пореклом од покретних извора загађивања ваздуха на дефинисаним мерним местима у циљу успостављања мреже за континуална фиксна 24 -часовна мерења загађујућих материја пореклом од саобраћаја:

Цвијићева				
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
1.8.2018.	пре подне	2,03	70,0	40,1
	после подне	2,16	70,3	37,1
20.8.2018.	пре подне	1,50	33,3	21,9
	после подне	1,60	32,1	22,7
20.8.2018.	пре подне	1,90	30,2	23,4
	после подне	2,10	37,1	24,9
28.8.2018.	пре подне	2,20	23,9	25,5
	после подне	3,10	22,1	26,1

Франш				
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
1.8.2018.	пре подне	1,47	42,6	20,5
	после подне	1,59	45,7	23,6
6.8.2018.	пре подне	1,50	33,6	29,9
	после подне	1,60	34,5	27,7
17.8.2018.	пре подне	0,80	60,1	23,2
	после подне	1,10	63,9	25,6
27.8.2018.	пре подне	0,90	36,9	24,6
	после подне	1,50	40,1	26,4

Градска болница				
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
3.8.2018.	пре подне	1,18	25,6	19,6
	после подне	1,19	24,0	15,4
7.8.2018.	пре подне	2,90	20,1	33,1
	после подне	2,40	19,9	39,8
21.8.2018.	пре подне	1,50	45,5	40,5
	после подне	1,40	52,2	36,1
27.8.2018.	пре подне	3,90	22	17,7
	после подне	2,90	22,9	16,6

Хајат				
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
1.8.2018.	пре подне	1,89	33,9	23,4
	после подне	1,65	36,9	24,8
7.8.2018.	пре подне	2,10	87,7	41,6
	после подне	2,60	90,2	40,2
20.8.2018.	пре подне	1,40	78,4	32,5
	после подне	1,70	74,1	34,2
24.8.2018.	пре подне	2,30	51,2	25,4
	после подне	1,60	60,1	21,2

	Карабурма			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
2.8.2018.	пре подне	1,21	24,4	15,6
	после подне	1,03	39,1	17,8
14.8.2018.	пре подне	1,50	17,7	23,8
	после подне	1,90	16,9	24,5
22.8.2018.	пре подне	2,00	42,1	25,1
	после подне	2,10	44,6	33,1
29.8.2018.	пре подне	0,80	23,2	32,8
	после подне	1,10	26,4	35,5

	Лондон			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
6.8.2018.	пре подне	1,34	50,9	31,74
	после подне	1,49	69,7	33,6
14.8.2018.	пре подне	1,60	23,6	21,2
	после подне	1,40	21,1	19,2
20.8.2018.	пре подне	1,10	26,8	15,8
	после подне	0,60	36,0	14,8
24.8.2018.	пре подне	1,00	36,6	17,3
	после подне	1,50	30,2	14,9

	Мостар			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
2.8.2018.	пре подне	2,69	52,1	39
	после подне	2,98	70,1	39,68
15.8.2018.	пре подне	2,00	75,4	23,5
	после подне	2,20	88,1	36,5
23.8.2018.	пре подне	1,90	95,5	56,3
	после подне	1,60	96,2	67,1
31.8.2018.	пре подне	3,30	91,6	39,9
	после подне	3,20	98,1	37,3

	Панчевачки мост			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
1.8.2018.	пре подне	2,43	67,99	31,7
	после подне	2,49	70,6	31,8
14.8.2018.	пре подне	1,40	33,1	11,6
	после подне	0,90	29,9	12,4
22.8.2018.	пре подне	1,10	21,7	9,4
	после подне	0,70	18,1	7,6
31.8.2018.	пре подне	0,80	17,7	9,8
	после подне	0,90	18,9	9,9

	Скупштина			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
3.8.2018.	пре подне	1,63	31,1	39,7
	после подне	2,13	63,6	37,4
15.8.2018.	пре подне	1,13	52,3	29,3
	после подне	1,30	40,4	30,1
22.8.2018.	пре подне	1,40	51,3	24,4
	после подне	1,60	47,9	22,4
28.8.2018.	пре подне	0,90	36,0	18,8
	после подне	1,20	30,8	24,3

	Студентски град			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
2.8.2018.	пре подне	1,74	34,5	23,7
	после подне	2,03	36,6	19
7.8.2018.	пре подне	1,80	18,8	30,2
	после подне	2,10	19,2	31,1
23.8.2018.	пре подне	1,60	21,5	22,3
	после подне	1,20	36,1	26,5
28.8.2018.	пре подне	0,90	22,2	14,4
	после подне	1,20	19,6	19,4

	Тунел			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
3.8.2018.	пре подне	1,52	20,4	26,06
	после подне	1,42	26,3	29,9
15.8.2018.	пре подне	1,40	22,3	21,1
	после подне	1,30	26,5	23,8
21.8.2018.	пре подне	1,20	36,3	21,4
	после подне	1,60	37,7	23,6
27.8.2018.	пре подне	1,80	40,6	36,6
	после подне	1,90	41,3	38,3

	Вуков споменик			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
3.8.2018.	пре подне	1,52	20,4	26,06
	после подне	1,42	26,3	29,9
7.8.2018.	пре подне	1,40	22,3	21,1
	после подне	1,30	26,5	23,8
17.8.2018.	пре подне	1,20	36,3	21,4
	после подне	1,60	37,7	23,6
24.8.2018.	пре подне	1,80	40,6	36,6
	после подне	1,90	41,3	38,3

	Зелени венац			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
6.8.2018.	пре подне	1,63	56,6	17,3
	после подне	2,09	69,9	19,6
14.8.2018.	пре подне	2,90	82,2	18,5
	после подне	1,60	84,4	19,3
21.8.2018.	пре подне	1,40	51,6	22,2
	после подне	1,60	50,2	23,5
31.8.2018.	пре подне	0,90	42,2	23,7
	после подне	1,30	47,7	21,3

	Железничка станица			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
2.8.2018.	пре подне	1,63	45,5	23,3
	после подне	1,36	56,3	24,1
17.8.2018.	пре подне	0,90	97,7	14,33
	после подне	1,20	80,3	16,9
20.8.2018.	пре подне	1,20	60,9	31,2
	после подне	1,20	57,9	33,5
29.8.2018.	пре подне	1,20	60,3	20,8
	после подне	1,40	54,9	19,8

	Земун			
Датум	Доба дана	CO (mg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)
6.8.2018.	пре подне	1,56	65,5	23,6
	после подне	1,69	69,4	24,1
20.8.2018.	пре подне	0,90	25,5	11,9
	после подне	1,50	26,9	15,9
23.8.2018.	пре подне	2,20	40,0	16,5
	после подне	1,60	44,1	16,8
29.8.2018.	пре подне	0,50	20,3	19,7
	после подне	0,90	21,8	20,6